

2022 UKRAINIAN JOURNAL ЕКОНОМІСТ #9-12

ПОДІЇ, ОСОБИСТОСТІ та ІДЕЇ, ДОСЛІДЖЕННЯ та ПРОГНОЗИ

EVENTS, PERSONS & IDEAS, RESEARCHES & FORECASTS

ШАНОВНІ ДРУЗІ - ПЕРЕДПЛАТНИКИ ТА ЧИТАЧІ!

24 лютого 2022 року війська Російської Федерації після восьми років неоголошеної гібридної війни, що почалася з окупації Криму та військових дій на території Донецької й Луганської областей, здійснили повномасштабну агресію проти незалежної України та її народу. Відбулося те, про що патріотичні сили попереджали впродовж трьох останніх десятиріч від самого часу відновлення незалежності нашої держави, але при цьому у можливість такого розвитку подій було важко повірити будь-якій людині у здоровому глузді.

Наслідком відвертої деградації російської тоталітарної та націонал-шовіністичної влади стали свідомі злочинні рішення Ради Федерації стосовно використання російської армії за кордоном й оголошеного особисто президентом В.Путіним початку т. зв. «спецоперації» на території України.

Збройні сили України, бійці Національної гвардії, територіальної оборони та усіх інших підрозділів мужньо захищають українську землю від загарбників. І ми маємо тверде переконання, що Український Народ переможе цю навалу!

Метою діяльності українського журналу «Економіст» з часів його заснування на початку ХХ ст. і відновлення у 1997 році є сприяння розвитку національної економіки України, що набуває особливої актуальності в умовах бойових дій, коли надзвичайно важливим стає не лише забезпечення всіма видами ресурсів захисників країни, але й стабільності та дієвості економічної системи на усій території держави, яка чинить опір агресору.

У цей складний час маємо усвідомлювати та пам'ятати про численні помилки, прорахунки й відверто злочинні рішення з боку представників владних структур, політичних сил і суспільства, що спричинили можливість російської агресії шляхом розкрадання армії, руйнування вітчизняного військово-промислового комплексу, інших корупційних дій, приведення до влади проросійських політиків, які зраджували національні інтереси України та її народу. Тому вважаємо за необхідне підкреслити нагальну потребу в збереженні демократичних традицій і цінностей, можливості відкрито висловлювати власні думки, критикувати діяльність органів влади та самоврядування, – саме того, чим відрізняється сучасне українське суспільство від тоталітарної системи країни-агресора. При цьому ми усі маємо об'єднатися заради захисту нашої країни!

УСЕ БУДЕ УКРАЇНА!

Також, у зв'язку із загальним скороченням кількості вітчизняних періодичних друкованих видань, звертаємося до наших передплатників із проханням збирати щомісячні номери «Економіста» та передавати наприкінці року до місцевих бібліотек з метою популяризації економічних знань у суспільстві.

НА ЕКОНОМІКУ ВПЛИВАЄ ВСЕ! EVERYTHING AFFECTS ECONOMICS!

Пропозиції та зауваження
ukreconomist@ukr.net

Якщо Росія припинить воювати, закінчиться війна, якщо Україна припинить воювати – закінчиться Україна...

Ентоні БЛІНКЕН

2022-го вересень-грудень

Для України та українців цей рік став трагічним через російську навалу, численні жертви серед захисників та цивільного населення, викрадення окупантами українських дітей, постійні ракетні та артилерійські обстріли, знищення та пошкодження житлових, соціальних та інфраструктурних об'єктів по усій території країни...

Але він також став роком небувалого єднання української нації, патріотичного підйому, воєнних перемог над колишньою «другою армією світу» і звільнення значної частини окупованих російською ордою територій, і таким увійде в українську історію.

Із побажаннями спільної перемоги для всіх українських громадян, які своїм спротивом агресору на фронті та в тилу наближають день, коли Україну буде остаточно звільнено від окупантів.

На економіку впливає все!

*З повагою і подякою до наших передплатників і читачів
головний редактор, к.е.н.,
заслужений економіст України,
академік Академії економічних наук
України Олексій Мірошніченко*

ЗМІСТ

У Світі	2
27-а Конференція учасників Рамкової конвенції ООН щодо зміни клімату (COP27, Шарм-ель-Шейх)	4
Протистояння в ООН продовжується (вересень-грудень 2022-го)	7
Підтримка триватиме «стільки, скільки буде потрібно» – зустрічі у форматі «Рамштайн» восени 2022-го	23
Європейське політичне співтовариство – новий формат співпраці країн Європи	25
ЄС продовжує допомогу	26
Індонезійський саміт G20: в центрі уваги війна в Україні	30
Країни G7 створили енергетичний «Рамштайн» для протидії російським атакам по об'єктах української інфраструктури	32
В Україні	34
Пошкоджений ракетами флагман кораблебудування залишається символом стійкості та незламності	37
Наукова дискусія	
Матеріали Всеукраїнських наукових економічних читань «ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ» (НУК, 1-2 грудня 2021 р.):	40
- Економічна політика забезпечення сталого розвитку	40
- Управління сталим розвитком морського господарського комплексу	85
- Фінансові механізми сталого розвитку	98
- Цифровізація економіки в контексті сталого розвитку	113
- Цифрові технології в обліку, аналізі та аудиті	145

Ентоні Арнольд Блінкен (нар. 16 квітня 1962, Нью-Йорк, США) – американо-український політик, юрист та дипломат, представник Демократичної партії, заступник радника з питань національної безпеки (2013-2015), заступник держсекретаря США (2015-2017), з 26 січня 2021 р. – державний секретар США. По батьковій лінії є правнуком емігранта з України уродженця Переяслава, випускника Київського комерційного училища Меєра Блінксіна, який під псевдонімом Б.Меєр був відомим у США іудейським письменником. Указом президента України Володимира Зеленського від 23 серпня 2022 р. нагороджений орденом князя Ярослава Мудрого II ст. за значні особисті заслуги у зміцненні міждержавного співробітництва, підтримку державного суверенітету та територіальної цілісності України, вагомий внесок у популяризацію Української держави у світі (ред.). На обкладинці – фото звільненого Херсона; горять цистерни з паливом після атаки по «Кримському мосту»; видатний французький актор Ален Делон підтримував Україну під час відеорозмови із президентом Володимиром Зеленським; COP27 в Єгипті; виток газу після вибухів на газопроводі «Північний потік»; пасажир британської королеви Єлизавети II (ред.)

ment Direction of China's Shipbuilding Industry (D). Beijing: University of International Business and Economics, 2021, 63.

[5] Yin Weiming. National Bureau of Statistics. The people's Daily, 2021.

[6] National Maritime Group, Standard for Pro-

tective coating of seawater ballast. 2019, 744 (18).

[7] Yu Qinghua. China Building and Press. History of Industrial Design. 2017. 10-13.

[8] Zhang Guangqin. China shipping News. Ship Economy and trade. Power game in industrial adjustment. 2020, 28-30.

УДК 338.49:656.071.313

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МОРСЬКИХ ПОРТІВ

Оксана Корнієнко, Вікторія Лук'яненко

Світові торговельні тенденції мають значний вплив на розвиток морських торговельних портів і це доводять чисельні приклади азіатських портів та портів Сполучених Штатів Америки, ЄС. Розвиток торговельної спроможності портів є очевидним, оскільки перевезення вантажів є основним процесом в торгівлі, а сучасні порти являються багатофункціональними хабами, що надають послуги не лише із перевалки вантажів, а й митні, організаційні, логістичні, складські та інші послуги з ланцюгу доставки.

Отже, основні напрямки, що впливають на розвиток морських портів в глобальному сенсі, можна умовно поділити на три групи (рис. 1.).

Перша група узагальнює глобальні тенденції світової економіки та ринків, що безпосередньо впливає на розвиток морських портів і морегосподарського комплексу [1].

Глобалізація, що продовжує посилювати світову торгівлю, внаслідок чого стимулює і перевезення вантажів, зокрема морські перевезення як транспортну основу світової торгівлі і найбільш глобалізовану галузь транспорту. В свою чергу, морські порти, які є головними точ-

Oksana Kornienko, PhD (Economics), associate professor, Viktoriia Lukianenko, Master's Student, Admiral Makarov National University of Shipbuilding

World development trends of sea ports

The key trends found to determine sea ports development to be conventionally split into three groups comprise as follows: economic trends group consisting of globalization and consolidation; technical trend group consisting of containerisation, increasing ship sizes, digitalization and safety of seafaring; space trend group consisting of global changes in liner shipping routes.

Keywords: seaports, economic integration, strategic management, global trends of seaports development, seaport development factors.

ками дотику морських перевезень з наземними, переймають властивості морських перевезень, і більше - глобалізованість для них перетворюється у вимогу розвитку. Глобальна торгівля не може існувати без транспорту, що робить транспорт ключовим посередником для торгівлі.

Консолідація перевезень за рахунок створення альянсів або горизонтальна та вертикальна інтеграція у всіх своїх проявах посилюється. Основними учасниками цього процесу є морські вантажні перевізники, портові оператори та компанії, які надають інші логістичні послуги [2]. Кінцевою метою консолідації зазначе-

них компаній є, з одного боку, пошук можливості для поглинання менших компаній; з іншого необхідність у пошуку покупців тими компаніями, що вирішили відмовитись від ведення бізнесу у даній сфері.

Друга група трендів охоплює технічні особливості розвитку морських портів та морського транспорту, а також і всіх інших підгалузей транспортної системи.

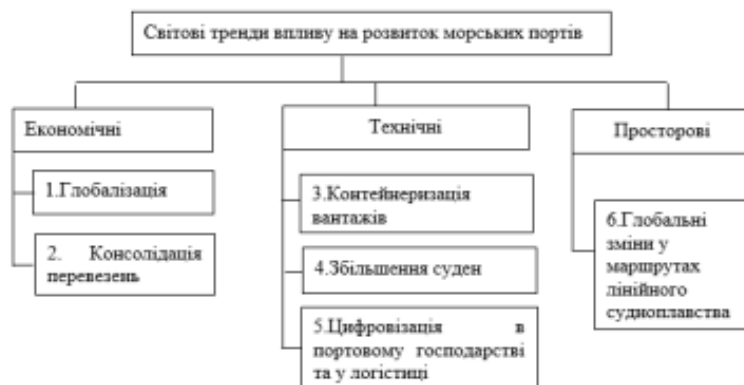

Рис. 1. Глобальні світові тренди, що впливають на розвиток морських портів [4]

О.Корнієнко – кандидат економічних наук, доцент, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, В.Лук'яненко – магістрантка, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

© О.Корнієнко, В.Лук'яненко, 2022

Контейнеризація вантажів передбачає збільшення у загальній структурі генеральних вантажів тих, що перевозяться у контейнерах. Контейнеризація досить тісно пов'язана з іншими глобальними трендами розвитку світової торгівлі, що в свою чергу впливає на морські перевезення вантажів та на розвиток морських портів [2].

Збільшення суден обумовлене тим, що зростаючі обсяги світової торгівлі спонукають зростання основних параметрів транспортних засобів: кількості, вантажопідйомності, екологічності, швидкості, інноваційності, безпечності, зокрема морського транспорту, продуктивність якого була підвищена за рахунок використання суден більших за обсягами та за рахунок розробки нових схем роботи і співпраці між судноплавними компаніями.

Цифровізація в портовому господарстві та у логістиці. Цифрові трансформації торкнулися і портового господарства, так як збільшення транспортних можливостей вимагає негайного прийняття рішень на основі даних про точне розташування та стан вантажу, а також про всі логістичні та інституційні аспекти портових операцій. Це сприяє залученню більших інвестицій в нові цифрові технології [4].

Тренди, що мають просторові особливості, до яких відносяться і екологічні, які впливають, в першу чергу, на географічну складову діяльності.

Глобальні зміни у маршрутах лінійного судноплавства. Здебільшого, причинами змін маршрутів є: по-перше, танення льодовиків в Арктиці, що відкриває нові перспективи для розробки більш коротких маршрутів між споживчими

та виробничими ринками. Як наслідок, стає на часі поява нових морських торговельних портів, а також це дає поштовх для розвитку вже існуючих портів, що знаходяться вздовж цих маршрутів. По-друге, це технічні зміни, пов'язані з покращенням інфраструктури та технічних характеристик таких географічних об'єктів як протоки та канали, які вважаються у прямому та переносному сенсі «вузькими місцями» у світових морських перевезеннях [3].

Узагальнення глобальних векторів розвитку морських перевезень та морських портів зокрема, дає підстави до висновку, що управління розвитком таких підприємств потребує чіткого науково обґрунтованого підходу до систематизації та класифікації сукупності чинників, які впливають на розвиток морських портів в умовах європейської економічної інтеграції.

Список використаних джерел:

1. Іванов Г.С. Механізм державного управління розвитком морських портів України: дис. канд. ек. наук : 25.00.02 / Іванов Геннадій Сергійович - Маріуполь, 2019. - 238 с.
2. Габ О. Аналіз економічного потенціалу морських портів України в умовах реалізації інноваційних можливостей. *Економічний аналіз*. 2019. Том 29. № 1. С. 192-199.
3. Ненно І.М. Передумови та чинники розвитку морської портової галузі України. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2020. Т. 16, вип. 3. С. 110-124.
4. Никифорук О.І., Стасюк О.М., Чмирьова Л.О., Федяй Н. О. Цифровізація в транспортному секторі: тенденції та індикатори розвитку. Част. 1. *Статистика України*. 2019. № 3 (86). С. 70-81.

УДК 336.581

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В УМОВАХ ВІЙНИ

Ірина Крамаренко, Олександра Крамаренко, Віталій Аудник

В умовах війни відбуваються колосальні збитки для економіки України. Економіка є найбільш не захищеною та оцінити втрати наразі фактично не можливо. В цілому, це приводить до погіршення діяльності суб'єктів господарювання на всій території України та їх збиткової діяльності, при цьому відбувається значне скорочення залучення інвестицій. Саме в таких умовах, актуальним є дослід-

Iryna Kramarenko, Doctor of Economic Science, associate professor, Oleksandra Kramarenko, Vitaliy Dudnyk

Admiral Makarov National University of Shipbuilding
**Management of investment activities
in the conditions of war**

The management of investment activities at the macro-, meso-, and micro-levels in war conditions has been studied. Modern trends in the development of investment activities are analyzed. The main factors restraining the development of investment activities have been identified. The importance of developing a post-war investment management mechanism in Ukraine was emphasized.

Keywords: investment activity, investment, war.

І.Крамаренко – доктор економічних наук, доцент, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова;
О.Крамаренко – здобувачка, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова;
В.Аудник – здобувач, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

© І.Крамаренко, О.Крамаренко, В.Аудник, 2022